

الدَّرْسُ الحَادِي عَشَرَ مَنْ يَحْفَظُ يُوْسُفَ ١٢

يَعْقُوبُ (ع) يُحِبُّ يُوْسُفَ كَثِيرًا.
وَجَدَ فِي يُوْسُفَ صِفَاتٍ حَسَنَةً...
أَمَّا إِخْوَتُهُ يُوْسُفَ...

فَيَحْسُدُونَ!...

لَا أَقْدِرُ!... تَحْمِلُ هَذَا الْأَمْرَ صَعْبًا!...

أَنَا أَقْتُلُ يُوْسُفَ ...

لَا!... نَحْنُ أَوْلَادُ النَّبِيِّ... لَا نَقْتُلُ ...

بَلْ نَتْرِكُ يُوْسُفَ عَلَى طَرِيقِ **الْقَوَافِلِ** ...

الذَّنْبُ يَأْكُلُ الطُّفْلَ! ...

فَنَجْعَلُ يُوْسُفَ فِي **الْبَيْتِ** ...

وَالنَّاسُ يَأْخُذُونَهُ...!

طَيِّبٌ... طَيِّبٌ... نَحْنُ مُوَافِقُونَ.

في بَيْتِ يَعْقُوبَ :

يا أبانا ... يوسفُ طِفْلٌ يُحِبُّ اللَّعِبَ ...
نَحْنُ نَذْهَبُ إِلَى الصَّحْرَاءِ دَائِماً وَهُوَ وَحِيدٌ فِي الْبَيْتِ ...

نَعَمْ ... نَعَمْ ...

يا يوسفُ! هَلْ تُحِبُّ اللَّعِبَ فِي الصَّحْرَاءِ؟

أَنَا قَلِقٌ! ...! فِي الصَّحْرَاءِ ذَنَابٌ ... أَنَا ...

يا أبانا... نَحْنُ نَحْفَظُ يَوْسُفَ ...

لَا بَأْسَ! ...! نَحْنُ أَشِدَّاءُ ...

فَذَهَبُوا إِلَى الصَّحْرَاءِ ...

عَلِمَ يوسُفُ نَبِيَّةَ إِخْوَتِهِ فَبَدَأَ بِالْبُكَاءِ ...

لِمَاذَا تَفْعَلُونَ هَكَذَا؟! مَاذَا فَعَلْتُمْ؟!

يا إِخْوَتِي! ...!

ما هُوَ ذَنْبِي؟!

أَخِي! ...!

يا أَخِي! ...!

لا فائِدةَ ... قَدْ دَخَلَ الشَّيْطَانُ فِي قُلُوبِ إِخْوَةِ يوسُفَ .

فَجَعَلُوا يوسُفَ فِي الْبَيْتِ وَ دَهَبُوا .

ها ... الْخَلَّاصُ ... مِنْ شَرِّ يوسُفَ!

الْيَوْمَ نَحْنُ فِي رَاحَةٍ .

أَمَّا التَّقْدِيرُ الْإِلَهِيُّ فَقَدْ جَعَلَ يوسُفَ بَعْدَ سَنَوَاتٍ
حَاكِمَ «مِصْرَ» .

فَوَقَعَ مَا وَقَعَ ...

شهر تماشا

أَذْهَبُ نَذْهَبُ
أَنَا نَحْنُ

دل پذیرترین خاطره برای بچه‌ها، کنار رودخانه و ماجرای قایق‌ها بود. اینک باز هم گذرشان به ساحل رودخانه افتاده بود. ناگهان بچه‌ها دیدند که دو قایق از دور نمایان می‌شود. روی یکی از آن‌ها علامت **أ** و روی دیگری علامت **ن** قرار داشت.

بچه‌ها دریافته بودند که شش صیغه‌ی مخاطب تمام شده و از این رو این دو علامت، نشانه‌ی صیغه‌های **متکلم** هستند. راهنما جدول افعال را به بچه‌ها نشان داد و از آن‌ها خواست که خانه‌های جدول را به صیغه‌های متکلم تبدیل کنند.

يَكْتُبُ	تَجْلِسُ	تَخْرُجُ
تَعْمَلُ	تَفْهَمُ	تَضْحَكُ

متکلم مع الغیر:

نَكْتُبُ
...

متکلم وحده:

أَكْتُبُ
...

بچه‌ها آن قدر سریع و دقیق صیغه‌های متکلم وحده و مع‌الغیر را ساختند که راهنما به جای انجام مسابقه از بچه‌ها خواست که همگی ابتدا با هم صیغه‌های ساخته شده را بخوانند و سپس آن‌ها را ترجمه کنند. در پایان تابلوی ذیل زینت بخش گوشه‌ای از شهر تماشا بود که توجه همه را به خود جلب کرد:

﴿أَفَجَعَلَ الْمُسْلِمِينَ
كَالْمُجْرِمِينَ﴾

﴿لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ﴾

آنا: ضمیر متکلم وحده به معنی «من»
نحن: ضمیر متکلم مع‌الغیر به معنی «ما»

﴿نَرَفَعُ دَرَجَاتٍ مِّنْ نَّشَاءٍ﴾

تَمَارِين

التَّامِرِينُ الْأَوَّلُ

با توجه به متن درس پاسخ صحیح را با علامت × مشخص کنید :

- ۱- هل يُحِبُّ يَعْقوبُ (ع) يوسفَ (ع)؟
○ نعم ○ لا
- ۲- هل أَكَلَ الذَّنْبُ يوسفَ (ع)؟
○ نعم ○ لا
- ۳- هل ذهب يوسفَ (ع) إلى الصَّحْرَاءِ؟
○ نعم ○ لا
- ۴- مَنْ يَحْسُدُ يوسفَ (ع)؟
○ أبوه ○ إِخْوَتُهُ
- ۵- مَنْ قَالَ : أَنَا قَلِقٌ؟
○ يوسفَ (ع) ○ يعقوبَ (ع)

التَّامِرِينُ الثَّانِي

با توجه به تصاویر، به پرسش‌ها پاسخ دهید :

۱- ماذا تَفْعَلُونَ؟
أنا

۲- ماذا تَفْعَلُونَ؟
نَحْنُ ... وَجُوهَنَا.

۳- هل تَجْعَلِينَ الْقَلَمَ فِي الْمَحْفَظَةِ؟
نَعَمْ ... الْقَلَمَ فِي ...

۴- مَاذَا تَأْكُلَانِ؟
... الْخُبْزَ.

۵- مَنْ تَقْرَأُ الْكِتَابَ؟
نَحْنُ

الْتَّمَرِينَ الثَّلَاثُ

با توجه به کلمات داخل کمانک، به پرسش‌های زیر پاسخ کامل دهید:

۱- هل تَصْبِرُ * عَلَى الْمَصَائِبِ *؟ (نعم)

۲- لِمَنْ تَسْجُدِينَ يَا أُخْتِي؟ (لِلَّهِ)

۳- يَا طَالِبَةُ مَاذَا تَسْمَعِينَ؟ (صَوْتَ تِلَاوَةِ الْقُرْآنِ)

۴- مَنْ يَقْبَلُ كَلَامَ الْحَقِّ؟ (نَحْنُ)

التَّمْرِينُ الرَّابِعُ

از میان کلمات داده شده، کلمه‌ی مناسب را در جای خالی بنویسید:

- ۱- نَحْنُ ... بِفَرَحٍ * الْمُسْلِمِينَ . (فَرِحْتُ، نَفَرِحُ، تَفْرَحِينَ)
- ۲- أَنَا ... اللَّهُ لِنِعْمِهِ وَ لَا أَكْفُرُ . (تَشْكُرُونَ، تَشْكُرُ، أَشْكُرُ)
- ۳- ... أَذْكُرُ رَبِّي دَائِمًا . (أَنَا، نَحْنُ، أَنْتَ)
- ۴- نَحْنُ ... فِي كَلَامِنَا وَ عَمَلِنَا . (نَصْدُقُ* ، صَدَقْتُ ، أَصْدُقُ)
- ۵- ... نَعْلَمُ أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ . (أَنَا، أَنْتُمْ، نَحْنُ)

التَّمْرِينُ الْخَامِسُ

با توجه به کلمه‌های داخل کمانک، جاهای خالی را پر کنید:

الْإِجْتِمَاعُ وَالتَّفَرُّقُ

أَيُّهَا الْغَزَالَةُ! ... (ما) نَذْهَبُ إِلَى الْغَابَةِ (می‌خوریم) الطَّعَامَ و... (می‌نوشیم) الْمَاءَ .
ثُمَّ ... (می‌نشینیم) تَحْتَ الشَّجَرَةِ و... (نگاه می‌کنیم) إِلَى الْأَشْجَارِ . وَالْعَدُوُّ لَا ... (نزدیک نمی‌شود)
مِنَّا بَلْ يَهْرُبُ . لِأَنَّنا مُجْتَمِعُونَ * .

وَلَكِنَّكَ وَحِيدَةٌ . أ... (نیست) كَذَلِكَ؟

- بَلَى * ! و... (من) أَشْعُرُ بِالْخَوْفِ وَلَا ... (ترک نمی‌کنم) مَكَانِي بِسَبَبِ الْخَوْفِ مِنْ

الْعَدُوِّ . و... (می‌نوشم) مِنْ هَذَا الْمَاءِ الْكَدِرِ . و... (می‌نشینم) وَحْدِي * .

أَيُّهَا الْأَصْدِقَاءُ! هَلْ ... (می‌پذیرید) صَدِيقًا جَدِيدًا؟

- ... (آری) بِكُلِّ سُرُورٍ!

الْتَمَرِينُ السَّادِسُ

از فعل «قَرَأَ» صیغه‌های متکلم و حده و مع‌الغیر بسازید و با استفاده از آن‌ها عبارت‌های زیر را کامل کنید. سپس، عبارت‌ها را در کنار تصاویر مربوط به آن‌ها بنویسید:

- ۱- أَنَا... الْكُتَابَ.
- ۲- وَلَكِنْ كَيْفَ...؟ الْكُتَابُ صَغِيرٌ جَدًّا.
- ۳- وَأَنَا أَيْضًا... الْكُتَابَ.
- ۴- فَهَمْتُ!
- ۵- الْآنَ نَحْنُ... الْكُتَابَ.

الدَّرَاسَاتُ الْقُرْآنِيَّةُ

مضمون بعضی عبارت‌های متن درس، به آیات سوره‌ی یوسف نزدیک است. در متن زیر، عبارت‌ها و آیاتی را که مفهوم آن‌ها با یکدیگر مطابقت دارد، به هم وصل کنید :

عبارت متن	آیه	ترجمه
۱- لِمَاذَا أَبُونَا يُحِبُّ يَوْسُفَ؟	۱- ﴿نَحْنُ عُصْبَةٌ﴾	ما گروهی نیرومند هستیم.
۲- فَجَعَلُ يَوْسُفَ فِي الْبَيْتِ وَالنَّاسُ يَأْخُذُونَهُ.	۲- ﴿أَرْسِلْهُ مَعَنَا غَدًا يَرْتَعْ وَيَلْعَبُ﴾	فردا او را با ما بفرست تا بگردد و بازی کند.
۳- يَا أَبَانَا يَوْسُفُ طِفْلٌ يُحِبُّ اللَّعِبَ... نَحْنُ نَذْهَبُ إِلَى الصَّحْرَاءِ.	۳- ﴿إِنِّي لَيَحْزُنُنِي أَنْ تَذْهَبُوا بِهِ وَ أَخَافُ أَنْ يَأْكُلَهُ الدِّئِبُ﴾	این که او را ببرید مرا اندوهگین می‌کند و می‌ترسم گرگ او را بخورد.
۴- أَنَا قَلِقٌ فِي الصَّحْرَاءِ ذِتَابٌ...	۴- ﴿لِيُؤَسِّفُ وَأَخُوهُ أَحَبُّ إِلَيَّ أَيْنَمَا مَنَّا﴾	یوسف و برادرش نزد پدرمان از ما محبوب‌ترند.
۵- يَا أَبَانَا نَحْنُ أَشِدَّاءُ.	۵- ﴿لَا تَقْتُلُوا يَوْسُفَ وَالْقَوْهَ فِي غِيَابَتِ الْجُبِّ يَلْتَقِطُهُ بَعْضُ السَّيَّارَةِ﴾	یوسف را نکشید؛ او را در عمق تاریک چاه بیندازید تا کاروانی او را برگیرد.

با کلمات داخل لوزی‌ها در درس آشنا شده‌اید. در آیات زیر هم خانواده‌های آن‌ها را بیابید و درون مستطیل‌ها بنویسید :

﴿إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا﴾ (زمر / ۵۳)	ذنب
﴿يَغْفِرُ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ﴾ (صف / ۱۲)	يَحْسُدُونَ
﴿وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ﴾ (فلق / ۵)	نَزْرُكٌ
﴿أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يُتْرَكَ سُدًى﴾ (قیامة / ۳۶)	